

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք			
4.	Պոլսյ հր.	Տարեկան	180 դր. Արծաթ
„	„	Վեցամսեայ	100 „ „
„	„	Եռամսեայ	60 „ „
Գաւառաց	հմբ.	Տարեկ	200 „ „
„	„	Վեցամսեայ	110 „ „
Մեկ քիւր	Մեծ քերք	4 „	„
	Փոքր	2 „	„
Մանուգման	սուղ	ը 2 դուրուկ է:	

Պ ՈՅՄ ԱՆԻ

Բաժանորդագրությունը կ'սկսվի է, եւ ա
մեն ամսայ 1 Եւ 1 ամ 1 Եւ կ'սկսի:
Դուք գաղտնի պահելու համար ծախքը
խելագործեան վրայ է:
Լրագրոյ վերաբերեալ եւ ծանկ ամ քր է
իցէ գործիքը խելագործ Տճործի
սկսիւն ուղղել. եւ համար ծախքն

U29U3FZ PU2U PU4UZ FU2UUFPU4UZ E6- STSEU4UZ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 3 ՅՈՒԼԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Եգրիական խորհրդարանը յուրե-
ն ին բացուեցաւ և այս առթիւ 'ի գի-
մաց թաղուհոյն կարգացաւ ած ձառը
կը հաստատէ ինչ օտար տէրութեան
հետ Մեծին Բրիտանիոյ տնեցած բա-
րեկտական յարաբերութիւնները գո-
հացուցիչ վիճակ մէջ եւ ու Եւրոպա-
յի խորագու թիւերը վերափոխը խնդիր մը
չկայ, թաղուհին գոհունակութիւն
կը յայտնէ Վերքիայի պատերազմին
վերջնայալուն համար, և կը յաւաստի
Միացեալ - Եւրոպայի խորագու-
թեան շնորհիւ գարձեալ իրենց առաջ-
նան բարեկամութիւնը 'ի ստանան։
Եւսկ Բրիտանիայի երկիրը գլոխակից
տէրութիւն մը կապուած ինքզոյն գա-
լով, թաղուհին՝ կը ցուէ որ այս մեծ-
կարգադրութիւնը տակաւին զուէ չե-
լան, և զաղըմասնաւ ճոխութիւնն օր-
քան զօր աճելուն վրայ ուղարկելի կը-
լայ, Լատիք եւ արհ թաղուհոյն ձա-
ռին եպիսկոպոսները, որք թեթիւ կը-
բայ մը կը սահն ջարդաբանութեան
գլխաւոր ինկրքը վրայ, բայց ոչ գանձը
կը լռեծն և ոչ զաշխիշը, զժողովուր-
թեանց առաջըր կառնուն։

Իսկ առաջինից խորհրդարանին համար ըլլալիք ընտրութիւնները մեծ փութով յառաժեք երթնալու վրայ են, և լըրդողովը չէրնք ամէն տեսակ յայտարարութիւններով լի են, որոց հեղեհակները զանազան կարճեաց տխրեան կանգնելով՝ ընտրողաց քուէները կը խնդրեն։ Այստեղաստակաւ ժողովրդեան ժողովները (Վիթիակ) գումարներ և անոնց կոչուներնք տալու համար եղած մեծազումար ծախքերն ալ անգլիացւոց ազգին միայն յատուկ են, ուր փայլթիւմ և հարստ տ արեւտարութեան մը քսով՝ ընկերութեան միջին կարգի երէկ աշոխ և անուտիկ անձինք կը գտնուին ազգային երեսփոխան ընտրուելու հետ տամուտ։ Այնպիսի գործուհեաց ու հարստեաց անձինք որ իրենց կեանքն աշխատութեան անցրելով, հինա կամ մեծ երկաթուղւոյ մը ընկերութեան կը նախագահեն, կամ երևելի գործարարն իր վրայ տեսուած ինն կընեն, կամ Պոսթայի և վաթի ստացած վաճառականութեան տան մը գլուխը կեցած են, կամ Պ. Շ. Սթուարթ Ս'իլդ պէս դրական տրտմանը՝ նշանուար եղած են, և այն երեսփոխաններն են որ լըրդ Մեյթրիլին պէս դեռ նոր իրենց համալարանական կրթութիւնը լրացուցած են, հաաարախց խորհրդարանին անդամ ընտրուելու պատիւը ձեռք բերելու համար ամեն ջանք 'ի գործ դնելն։ Ինչպէս արդէն ծանուցած ենք, նոր ընտրութիւններն ապառաժաւ ձայն տուար ըլլալով, Թորթիները մեծ ձիւղը թփախին այս շարժման ան ջնն առնեն համար, որ իրենց կողմը կրնայ որ կարացնեն, և խորհրդարանին մէջ մեծադոյն մասն առնենալու և կառավարութեան տանն իրենց ձեռքն անցունելու յոյսէն զերէն։

Բնիկական Պիտույթեանց ընկե-
լու թեան տարեկան նիստին մէջ լորտ
Պլում ընտրութեան իրաւունքն են
լարձակելու ինչպէս Վալ ճառ մը ին-
քելով՝ յայտարարութիւն ըլլաւ թե
նքնն և ընտրութեան իրաւունքն ընտար-
նականիւ վաճառու է 7 ըստընդուն
լարձեաց Հճանկի. վասն զի, կըսէ,
այս իրաւունքը իշխերդնքնն այժմեան
ընտրուող վալ իշխելու վաճառու-
թիւն չունին, և եթէ փախը մ'ալ ու-
նեցած ըլլան, չեն կրնար գործադրել:
Հետեւաբար լորտ Պլում գործառնողաց
անհէմ մասին ընտրութեան իրաւունք
ստին անփառն կը համարի: Իսկ ազա-

տամիտ մասն այս ինքզրոյն վրայ իր ու
նեցած զաղտութարը տակաւին պարզա-
պէս յայտնած է, և գործաւորներն ալ
ընտրութեան իրաւունքը վաստակելու
համար յուզմունք մը չեն հասներ տա-
կաւն:

Խորհրդարանին կաթոլիկ անդամներին պահանջուած երդման բարձուժը անստարակի կ'որոշարանին կողմէն ընդունուելէ ետեւ, ջուշից անուանուել թեաւոր մերժուեցաւ լորտերուն խորհրդարանին մէջ, ուր Թորթլինտուն կամ պահանջողական մասին ազդեցուցութեան առեւել զօրաւոր է։ Այս արդասեաց պատճառը լորտ Տեպլիք մէկ ծառն եղած է, որուն մեծ փաստերն աստիճ են եկեր թէ կաթոլիկներէն պահանջուած երբաւոր վերջնակով իւր լանտայի մէջ անդրկական եկեղեցին վշտաթի մէջ իր յոյս, և թէ նոյն իսկ կաթոլիկ մերժուել ինչ երբաւոր վերջնակով խորիւր մ'ըրածն անն

Բայց ներկայ խորհրդարանին գոյ-
ւելէն յուսալ յուզուած ամենէն կարե-
ւոր խնդիր, լրտեսութեան խորհրդարանին
նախագահ և դատաստանական դործոց
պաշտօնակալ լրտ Ուէսթպլլիի դործն է։
Այդեւորները Պ. Լաբրաւս անուով
պաշտօնատարի մը մէջ մեծ խորգախու-
թիւնը յայտնուեցաւ, զոր լրտ Ուէսթ-
պլլիի դիտութեամբ տաճկելով, և անոր
առջինի մը կապել տալով հրաժարականն
դրոշմուհուած ու իր որդին անոր պաշա-
տին վրայ դրած էր։ Եւս դէպքն այն
տեսնեց բուսական գայթակհալ թիւն պատ-
ճառեց, թայց լրտմ պաշտօնական քրն-
տութիւնները իրաւ Ուէսթպլլին ար-
գարացուցին։ Արեւի որ լրտ Ուէսթ-
պլլիի որդին Ալը Ու. Պլեթհէլ շուսա-
մէն ըլլալով, շատ պարզը ըրած և
մեծտի իր պարտատեղերը դո՛ս ընկու-
համար իր հօրն ապրեցուցեամբ ասոր
անոր պաշտօններ ծախսէ և, Բայց այս
երեւոյժմներ շուտով յերևան ելնելով,
հաստարակայ խորհրդարանը քուէկց ան-
աւաւելու ըրաւ։ Պ. Պլեթհէլ մէկ ա-
ւաւաւելութիւնն ընդունեց, որով թէ
պէտ ուզուի լրտ Ուէսթպլլի ամ-
ատասանութեան ներքև չեխալ, թայց
իր թուութիւնն ու անխելութիւնը
զոր դատարարուէն իմի ըրտ Ուէսթ-
պլլի բոլոր պատասխանատուութիւնը
որդւոյն վրայ կը ձգէ՝ ըսելով թէ
անիկա իրեն համար անպատուութիւն
և անպատու ցուցու ու յանդիմանու-
թեանց ապրելը մ'ըղած է ու։ Եւսու ա-
մենայնիւ խորհրդարանին յանդիմանու-
թեանէն ետև ալ իր պաշտօն վարեն
անհոհար ըլլալով, լրտ Ուէսթպլլիի
արժապարհակալը տուէր և լրտ Բայմի-
րաթին ալ անսկիսապէս ընդունէր։

Գաղղղեյ Օրենսդրական Ժողովն
իր նիստերը վերջացուց. Քանի մը
սրբեւոր օրինաց առաջարկութիւններ
այլին որ ընդունուեցան, Թացածեհե-
ն ալ հետեւեալ նիստին ձգուեցան,
նորոշուածմաներուն կարգին ետեւոր
հետին ելումայի բովանդակ հարաւորե-
լ, Փարիզը քաղաքին մէջ հասարա-
նաց շինութիւնները լրացունելու հա-
տար սահմանած 250 միլիոն ֆրանքի
տոկոսուն թիւեր, և լիժերի մէջ հա-
տարկաց շինութիւններ ընելու առա-
ջարկութիւնը, Կ ելջին նիստին մէջ
հաջաւէ Գ. Շնայտը կարճ ստեղծ
սուտեղեցի մը ծանուցանելով թե
որհրպարանը յունկարի ստալին օ-
րը դարձեալ պիտի գումարի, օրե-
սրբական Ժողովը սեամաճ գործերուն
ըւրուրութիւնն ու վիճաբանութիւնը
Է տիրած կատարեալ ազատութիւնը
լց սուտաւ. Յետոյ Գ. Շնայտը քա-
ղաքական վիճաբանութեանց տպագերն
ըրաժանելուն փայ իր գրացած գոհն
սիւնութիւնն յայտնելով, յարեալ թէ ա-

նոյն ապրիլ կը լուսաւ որեւն և կայսեր կա-
 ռավարութիւնն առաւել ևս կը զօրա-
 ցնենէ։ Մատարակոյս այս խօսքերը որ խո-
 ճականն արդարութեամբ մը ներշնչեալ
 են, Վարդանէ կայսեր կառավարու-
 թեան հաստատութիւնը կը յայտնեն, և
 իսկու դէմ՝ ասկուին խիտն ակարէ հա-
 ճաւարդող մասը։ Բնոյշ Օրէնտըրական
 Ժողովին արհաւիրեալ անդամներն փոխա-
 լին անցեալները տեղի ունեցած մէկ եր-
 ևս ընտրութիւնները ժամանակի նշան
 մը կը յայտնեն որուն վայր արդէն ուրիշ
 անգամ մ'ալ խօսած էր։ Հանդուց-
 եալ՝ Պ. Տը Մ օրինի փոխարէն Ռիւի-
 Տը-Տօմ՝ դատաւին մէջ կառավարու-
 թեան առաջարկած երեսփոխանը մեր
 Ժուլիով Պ. Ժիւո-Ֆուօրը անուն հա-
 մարակալեւտական մ'ընտրուեցաւ։ Այս
 երկրորդ իշխանն այնչափ կարեւոր թիւի-
 նացաւ, որ ընտրողը կայսեր նկատմամբ
 ունեցած անձնուիրութիւնն յայտնե-
 լուն համար ուղեւճ մը պիտի մտառեցա-
 նէն եղել կայսեր։ Մ'օրին զմօտ մահ-
 ւընէն ի վեր օրէնսդրական ժողովոյն ա-
 խադահն անուանուած է, և Պ. Շը-
 մայտըր առժամանակեայ կը փոխ այս
 կայսրը։ Արտուն թէ է կայսրը փոքր և
 փայլով՝ ալեվաթի կոմնի Օրէնտըրական Ժու-
 րոյշ նախագահ անուանել յայտը որով
 հետեւ նախ պէտք է որ արդի երեսփո-
 խաններէն մէկը հրաժարական տայ և ա-
 ճաւոր տեղը՝ ալեվաթի կոմնի ընտրուի և
 ընտր ինչ ընելու է եթէ ընտրողը փո-
 խանակ իրենց քուէները Ալեվաթի կոմ-
 նին տայու զարմեալ ուրիշ հասարա-
 յայեպտոսկոսի մը տան։ Ահա անկեա-
 ռական մտաւանդութեան պատմաւո-
 ղրած է։

Ըսեն տարի Օրէնադրական Ժողովին դռնաւէն ետև Դատրդեյ գաւառական Բնդհանուր խորհուրդները կը մտնամբին իւրաքանչիւր սեղֵւոյ վերայ երեւալ մասնաւոր ստորեկուծիւնները համար Գարիկ ու Լիոն քաղաքներն իւրայ տեսէլ, մնացած տեսէլը Բնդհանուր խորհրդոյ անդամները քուէարկութեամբ կընտրուին, ուստի ներքին գործոյ պաշտօնեայ Պ. Եղ. Լաւալէթ շրջաբերական մ' ուրիշ բոլոր քաղաքապետաց որով կը խորհրդէ զիրեք որ ընտրու թեանց միւս անուծութեան չընեն ։ Յերաբիրտիւ թեանց ասոն Գարիկի Բաղդաքական որդհուրը (Միւնիսիրալիթէ) մեծ զորեցու թիւն ճանաչուցած ըլլալով պայքարութեան հաստատուելէն ի վեր առափարու թիւնը կանուանե թէ մայրաքաղաքն եւ թէ Լիոնի քաղաքական խորհրդանց անդամները ։ Սիւիա աւերիթ կուտայ Գարիկընց ու Լիոնաց որ իրենց խորհուրդները քուէարկութեամբ ընտրելու իրաւունքնին քաղաքը եւ կուղեն կառափարութեան ։

Բւստրիոյ կառավարութիւնն այս
տերս դժուարին կացոյթէ եւն մը մէջ
դրանուն պաշտօնէի չարժանաւորելու
առնաւաւ : Պետութեան պաշտօնեայ
ն աջ Բւստրիենի ջանքի ք հաստատ
ած սահմանադրութիւնը Բւստրիոյ
խանութեան ներքե կըմք բոլոր եր
կրներն իրեն մէկ տէրութիւն մը սե
ւելով՝ ամենուն հաւասար իրաւունք
ուսայ : Հունդարայից՝ որ իրենք սպ
նիւնութեան նախանշանիցիր են, մին
ն ցարդ յիշեալ սահմանադրութիւնը
նշուներով, իր պահանջն որ Շուե
րիա զատ թաղաւորութիւն մը սե
ւուի Բւստրիոյ կայսեր իշխանութեան
րքե, և իրենց 1848 թ Սահմանադ
րութեան մէկտատարութիւնը իու
ն : Սպայեր Շուեդարիա երթալն ու
սպարախաւ հունդարացւոց թաղա
ր օծուելուն և աննից ազգային ժո
րար սուղմարեւոյ համար սուսմմ կոս

տունները պատճառ եղած են իր պաշ-
տոնից անհամաձայնութեան: Ուստի
Ֆրանչեսկոյն Յովսէփի կայսեր Տօրեդ-
բորտից Ռէնէիէն արշիւուեալ, Պ. ար-
ժ. Մելլինի եւ ուրիշ բոլոր պաշտօնակա-
նէրէստարական տունն, բայց անգլիկան
ով պիտի ընտրուին դեռ յայտնի չէ:
Հռչակարարացոյ այս ազգային շարժման
իջ համապատասխանեն նաեւ Մ. տօրիոյ
չպատահ ուրիշ աղբերակ: Զգրծե-
նու Խորոսութիւններն ալ իր պահանջն որ
իրենց մասնաւոր ինքնիշխանութիւն մը
տրուեն, եւ իրենց ազգային իրաւուն ալ
գերմանականներն պէս պաշտօնական զը-
րուէրէնաց մէջ եւ գաղղոցներն դարձան:
Ի՞նչ Մ. յա գիտարութեանց վրայ գտն-
ւային նեղուիթիւններն ալ յունկընե-
լով, Մ. տօրիոյ խորոսութիւնը շատ եր-
անակով պիտի լլայց ելան նեղելի յեղա-
փոխութենէ մ' աղաւա մնայ:

Ազանեայ մէջ յետագեմ պաշտօնէից հրաժարական տալէն 'ի վեր խաղալութիւնը վերահաստատուած կերէի է: 'Եւր պաշտօնէից նախագահն է Օ' Տօնէ մարշալեայը, որ կը սպասուի ծրագրովն առ այժմ՝ յաջորդեցաւ յունկայ սիւրտերը հանդարտեցընելու: Օ' Տօնէ մարմարախին առաջին տպաստուի դործն Խաչայր թաւադուրութիւնը պաշտօնական վերադարձանէրը պիտի ըլլայ, եթէ սպգային ժողովն ալ՝ նկատել, որ կը յուսացուի՝ անոր առաջորդութիւնն ընդունելով՝ կ'աւանթացուի թիւրքացիները:

Միւս կողմանէ Ս. Պապին և ի. տալիով մէջ բացուած բանակցութեանց շարունակ ձեռք առնուելիւ Հոտերուն կողմանէ հաւանական կը համարուի։

Հաջորդ թուով այս կարևոր խնդրոյն լրացի պիտի վերադառնանք։

Ղարաուելու անունով Պարսից-
տան աւագապապետը, որ ուրիշ բըռ-
նութիւններէ զատ անցեալներն երկու
Նիզդիացի բռներ և մծադուամար փըր-
անք տուններով թող տուած էր, այս
նիգամ Խտապիան զըրաց ձեռքն ան-
կէր :

Միացեալ Նահանգաց արտաքին
 դոճոց պաշտօնէցի Պ. Սիբլս, Ս. ա-
 նկիթընի Մարգիսիան գեադանի ծա-
 ւցալիք մ'ուզղեր է, որուն մէջ
 Քաղաքէնջի կտաւարութեան կող-
 անէ հարաւայինն այսու հետե իւ-
 ճ պատեալովոց տէրութիւն շնա-
 կելու համար եղած յայտարարութե-
 ին իր գոհանախօթիւր յայտնելով,
 իր բողոքը կը նորոգէ արևմտեան տե-
 ռութեանց դէմ, որք ապստամբներն
 որն պատերազմով տէրութիւն շնա-
 կելով՝ Ամերիկայի դէմ թշնամական
 վերաբեր մը բանկին։ Արտաթիւ յէ այս-
 լիսի ծախուցալիք մ'ալ Պապղիտ տե-
 ռութեան ուզղութե է, իսկ Պաղ-
 անիան Ռաթիոն անուն կէս պաշտօ-
 անան լրտղորն նայելով, միւս կող-
 անէ Միջոգն եւ Պապղիտ ալ, ընդ-
 անուր իտաղութիւնը հաստատուն
 տանելու համար՝ Ամերիկայի վերաբե-
 րալ կարեւոր ինդրոց մէջ իրարու հետ
 ամաճանաճէ են։

Աբուրի թէ՛ Նարոնէն կայսրն ար-
այածողը զգալորն այս անգամ
որձադրելու համար բանակցութեան
տեր է Լիզըիյ կառավարութեան
էս :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զինդաթի օրը Բարձրատի-
 ծէպարքոյը, Բարձր. Շէյխ-Իւլ
 Իսլամ էֆէնտին և տէրութեան ու
 ամեն նախարարներն ու բարձրա-
 ծին պաշտօնատէրները Տոքթ. Պաշ-

Ճէր կայսերական պալատն երթալով՝
Օգոստաւորոս Ինքնակալին ներկայա-
նալու պատիւ ունեցան :

Արհաւիր օրը բարձրացաւ Մեծ
Եղարքոյր փառաւոր կոռնչք մը ար-
ուաւ տէրութեան նախարարներուն իր
Ղանդըճայի ամրանոցին մէջ:

Երեքաբլիի օրն ալ Ոստանց
Մեմմ գեպանք մեծ կոշուք մը որը
ուսել էր Պեյլեքտերի պատանին մէջ,
ուր տէրութեանց գեպաններէն զատ
ներկայ զստուեցան նաև Բարձր, մեծ
Եղաբարձ, Բարձր, Բարձր փաշան և
Բ. Դրան նախարարներէն մէկ քանին

Կայսերական հրամանաւ՝
Եկեղի-Ֆազարի գայմազամ Բայիճ
պէ յը Ղայսէրիի գայմազամ անուանե-
ցաւ :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վ. Խօճեհի կայսրուհին ներքին գործոց պատշտոնէն հեռւ Ութեմի անտառակողոցը զանազան անակիւր յաջողութիւն մը ներքոյ, բանասիրելոց վիճակէր վրայ մանրամասն հետեւիւ թիւնէն թաւաւ: Կայսրուհին անմաք տեղահաս բանասիրելոց որակիւթիւնը հարցնելով, անոնց բարոյականութեան վերաբերեալ միջոցներ քննութեան առերէն, Ներքին գործոց պաշտոնէն կայսր մատուցած տեղեկագիրքն հանձնատ մասնաւոր յաճանաժողով մ'ալ կ'ազմուեցաւ: Կայսրուհեոյն բանասիրութեամբ, որպէս զի Ութեմի բանասիրելու ղաղաքը առողջ պահութեան, դաստիարակութեան և բարոյականութեան համար կ'էջար եղած խնամքը ամենի:

ህ ሄ ቆ ገ ኮ ሠ

Երբ ընտրութեանց անթիւ Նոթին-
էմ Կալոյաքըն մէջ հակառակորդ ընտրուե-
ցաւ զորդանոցի իրարոր հետ հոուե-
լով, ոչ միայն ընտրողներն իրարու հետ
եմ հակուեն, այլ ևս միաժամանակ ստիպու-
նալ են զորահակաւորն ալ ծնծել ուղի-
ն. այնպէս որ խուճ մը կ'աճանաւոր զօ-
ւալ միջամտութիւնն հարկ եղբէր բարե-
պարզ խիտր վերաճառատուն. համար

U U E F T U

[illegible][illegible]

